

ROMANITATEA ORIENTALĂ ÎN MILENIUL MARILOR MIGRAȚII
Formarea poporului roman și a limbii române
- schița lecției -

Etnogeneza românească a fost un proces complex, al cărui rezultat a fost apariția unui popor neolatin, singurul moștenitor al romanității orientale.

Principalele etape ale formării poporului român au fost:

- a) *perioada stăpânirii romane* (secolele al II-lea-al III-lea, în provincia Dacia, respectiv secolele I-al VII-lea, în zona dintre Dunăre și Marea Neagră), când asupra dacilor s-a exercitat acțiunea romanizatoare a coloniștilor, a veteranilor, a administrației romane, formându-se populația daco-romană;
- b) *continuitatea daco-romanilor* la nordul Dunării după retragerea aureliană (anul 271), în perioada migrațiilor, când fenomenul romanizării i-a cuprins și pe dacii liberi; până la sfârșitul secolului al VIII-lea, populația daco-romană s-a transformat în populație românească.

Totodată, a continuat să existe o populație daco-romană și la sudul Dunării, urmașă a traco-daco-geților din provincia romană Moesia. Aceștia, cunoscuți mai ales cu numele de **vlahi**, reprezintă vorbitorii dialectelor limbii române: aromân, mengleno-român, istro-român.

Limba română face parte, prin stratul fundamental de origine latină (circa 60% din fondul lexical de bază), din familia limbilor neolatine, alături de portugheză, franceză, spaniolă, italiană.

Principalele etape ale formării limbii române au fost:

- adoptarea de către dacii din Dacia și Moesia a latinei populare, în care s-au utilizat și cuvinte traco-dacice (aproximativ 10% din fondul lexical de bază);
- includerea, în secolele al VIII-lea-al IX-lea, a elementelor provenite din limba slavilor sudici (aproximativ 20% din fondul lexical de bază).

Documentele din Evul Mediu timpuriu îi amintesc pe români sub numele de **vlahi**, **volohi**, **blahi** (termeni de origine germanică, ce desemnau populațiile romanice).